

JOHN
STEINBECK

Strada
Sardinelor

Traducere din limba engleză și note
de Ioana-Miruna Voiculescu

POLIROM
2016

— N-am vrut să zic nimic, adăugă Jones repede. Îmi place așa...

Lui Jones i se declanșase logoreea pentru că știa că făcuse o gafă și nu mai reușea să se oprească.

— Ce-mi place este că nu știi niciodată cu ce fel de beție te alegi. Spre exemplu, whisky-ul, continuă el grăbit. Cam știi ce o să faci de la el. O să te bați ca băieții și o să strigi ca băieții, dar asta..., spuse el cu generozitate, ...ei bine, nu știi dacă te face să te izbești de primul pin sau să înoți până la Santa Cruz. E mai distractiv așa, concluzionează el pierit.

— Că veni vorba de înot, interveni Mack ca să înăbușe momentul neplăcut din conversație și să îl oprească pe Jones din turuit. Mă întreb ce s-o fi întâmplat cu tipul ăla, McKinley Moran. Îl mai ții în minte? Scafandrul la adâncime.

— Mi-l amintesc, spuse Hughie. Stăteam deseori împreună. Dar el nu prea muncea și se apucase de băut. E cam greu să te și scufunzi, să și bei. Începuse să-și facă griji. Până la urmă, și-a vândut costumul și casca și pompa și s-a îmbătat crunt, după care a plecat din oraș. Nu știu unde s-a dus. Nu mai era bun de nimic de când se scufundase după macaronarul ăla de s-a dus la fund cu ancora, de pe *Doispe frați*. McKinley s-a scufundat așa, de-a dreptul. Și-a distrus timpanele și de atunci nu a mai fost

bun de nimic. Da' macaronarul n-a avut nici pe dracu'.

Mack degustă din nou licoarea din butelcă.

— Pe vremea prohibiției făcea o groază de bani, spuse Mack.

— Primea douășcinci de dolari pe zi de la guvern ca să se scufunde și să caute băutura pe fundul mării și încă trei dolari de navetă de la Louie ca să n-o găsească. Se gândește că dacă aduce la suprafață o navetă pe zi, ăia de la guvern sunt mulțumiți. Iar lui Louie nu-i păsa de o navetă. Făcuse-n așa fel încât să nu aducă scafandri noi. McKinley câștiga o groază de bani.

— Da, zise Hughie. Dar și el e ca toată lumea: cum pune mâna pe niște bani, vrea să se însoare. S-a însurat de trei ori până a rămas fără bani. Îmi dădeam seama imediat. Cumpăra o blană de vulpe argintie și – pac! – a doua zi era însurat.

— Mă-ntreb ce o fi pățit Gay, zise Eddie. Era prima dată când îl pomeneau.

— Ca de obicei, cred, spuse Mack. Nu poți să pui bază pe un bărbat însurat. Oricât de mult își urăște nevasta, tot se întoarce la ea. Se gândește, se frământă și se întoarce la ea. Nu mai poți pune bază pe el. Uită-te la Gay: îl bate nevasta. Da' pun pariu că după trei zile departe de casă, se gândește că e vina lui și se întoarce să se împace cu ea.

Au mâncat îndelung și tacticos, înfigând țepușe în bucățile de carne, le țineau în

aer, aburinde, până se răceau și apoi ronțăiau carnea ațoasă de pe os. Au pescuit și morcovii cu nuielușe de salcie ascuțite, iar la final au trecut canistra de la unul la altul și au băut și zeama. Iar în jurul lor întunericul se furișa la fel de delicat ca muzica. Prepelițele se chemau pe mal. Păstrăvii săreau în iaz. Iar molii coborau și fâlfâiau pe deasupra apei în timp ce lumina zilei se pierdea în întuneric. Au trecut cutia cu cafea de la unul la altul simțindu-se încălziți, sătui și tăcuți. Într-un sfârșit, Mack spuse:

— La naiba, urâsc mincinoșii.

— Cine te-a mințit? întrebă Eddie.

— O, nu-mi pasă dacă un tip spune o minciună ca să facă să meargă conversația, dar îi urâsc pe cei care se mint pe ei înșiși.

— Cine-a făcut asta? întrebă Eddie.

— Eu, spuse Mack. Și poate și voi, băieți. Uitați-vă la noi toți cum stăm aici, grupul zdrențăroșilor. Ne-am gândit noi că vrem să facem un chef pentru Doc. Așa că venim aici, unde ne distrăm pe cinste. Apoi ne întoarcem și luăm bani de la Doc. Noi suntem cinci, așa că o să bem de cinci ori mai mult decât el. Și nu-s sigur c-o facem pentru Doc. Nu-s sigur că n-o facem pentru noi. Iar Doc e un tip prea cumsecade ca să-i facem așa ceva. Doc este tipul cel mai cumsecade pe care-l știu. Nu vreau să fiu genul care să profite de el. Știți, o dată i-am cerut un dolar. I-am turnat niște gogoși...

Și chiar în timp ce îi spuneam, am văzut că știa foarte bine că îi îndrug minciuni. Așa că îi spun pe loc: „Doc, e o minciună nenorocită!”. Iar el a băgat mâna în buzunar și a scos un dolar. „Mack, mi-a zis el, dacă cineva are nevoie așa de mare de un dolar încât să inventeze o minciună ca să-l obțină, atunci chiar are nevoie de el”, și mi-a dat dolarul. I l-am dat înapoi a doua zi. Nici nu l-am cheltuit. L-am ținut la mine peste noapte și i l-am dat înapoi.

— Nu e om căruia să-i placă să petreacă mai mult decât lui Doc. Dăm un chef pentru el. Ce mare scofală?

— Nu știu, spuse Mack. Numai că aș vrea să-i dau ceva fără să primesc cea mai mare parte din lucrul ăla înapoi.

— Ce zici de un cadou? sugeră Hughie. Să zicem că noi cumpărăm whisky-ul și i-l dăm și îl lăsăm pe el să facă ce vrea cu el.

— Așa mai vii de-acasă, spuse Mack. Așa o să facem. Îi dăm whisky-ul și dispărem.

— Știi ce-o să se întâmple, spuse Eddie.

— Henri și toți ceilalți din Carmel or să miroasă whisky-ul și în loc de noi cinci, vor fi douăzeci. Doc mi-a spus chiar el că ăia miros o friptură pe care o face el pe Strada Sardinilor încă de jos, de la Point Sur. Nu văd rostul. Iese mai bine dacă dăm noi petrecerea.

Mack cântări argumentul.

— Poate că ai dreptate, spuse el într-un final. Dar să zicem că-i mai dăm ceva pe

lângă whisky, poate niște butoni cu inițialele lui.

— Căcat, zise Hazel. Lui Doc nu-i trebuie așa ceva.

Se lăsase deja noaptea, iar stelele străluceau albe pe cer. Hazel înteți focul, iar pe plajă apăru un mic cerc de lumină. Peste deal, o vulpe lătra îndârjită. Iar mirosul de salvie cobora acum dinspre culmi. Apa gâlgâia pe pietre la ieșirea din iazul adânc.

Mack reflecta la cel mai recent argument, când un zgomot de pași îl făcu să se întoarcă. Un bărbat negricios și mare îi pândea de aproape, cu o pușcă pe umăr și un prepețlicar ce îl urma la picior, timid și delicat.

— Ce dracu' faceți aici? întrebă el.

— Nimic, spuse Mack.

— Terenul e plin de indicatoare. Interzis pescuitul, vânatul, focul de tabără, campatul. Strângeți-vă catrafusele, stingeti focul și cărați-vă de pe proprietate.

Mack se ridică în picioare cu un aer umil.

— N-am știut, căpitane. Sincer, n-am văzut nici un indicator, căpitane.

— Sunt peste tot. N-aveați cum să nu le vedeți.

— Uitați, căpitane, am greșit și ne pare rău, spuse Mack.

Făcu o pauză și se uită mai îndeaproape la silueta adusă de spate.

— Ați lucrat în armată, nu-i așa, domnule? Îmi dau seama imediat. Un militar

își ține întotdeauna umerii altfel decât un om obișnuit. Am făcut multă armată, așa că știu.

Imperceptibil, umerii bărbatului se îndreptară, nimic evident, dar acum avea cu totul altă postură.

— Nu permit focuri pe proprietatea mea, spuse el.

— Ne pare rău, se scuză Mack. O să plecăm, căpitane. Vedeți, lucrăm pentru niște oameni de știință. Vrem să prindem câteva broaște. Ei studiază cancerul și noi îi ajutăm cu broaștele.

Bărbatul ezită un moment.

— Și ce fac ei cu broaștele?

— Păi, le îmbolnăvesc pe broaște de cancer și apoi pot să experimenteze și să studieze, și aproape au scos-o la capăt, doar că le mai trebuie niște specimene. Dar dacă nu ne vreți pe proprietatea dumneavoastră, noi plecăm imediat. Nici nu am fi venit, dacă știam.

Brusc, Mack păru că atunci dă prima dată cu ochii de prepelicar.

— Dumnezeuule, ce cățea frumoasă, spuse el cu entuziasm. Seamănă cu Nola, care a câștigat concursul pentru câini de vânătoare în Virginia anul trecut. A participat și ea la concurs, căpitane?

Căpitanul ezită și apoi minți:

— Da, răspunse scurt. E șchioapă. A mușcat-o o căpușă de picior.

Mack deveni brusc plin de sollicitudine.